

Přijetí eura Česku prospěje jen za „příznivého počasí“. Za současného stavu ekonomické integrace převažují nevýhody

29.2.2024 - Petr Lesenský | Dýcháme

V posledních týdnech se opět rozvířila debata o přechodu Česka na společnou evropskou měnu.

Podporovatelé věří, že zavedení eura pomůže zvýšit konkurenceschopnost českých exportérů. Za současného stavu evropské integrace je to však sporné. Ekonomická politika celé eurozóny se tříští pod vlivem dílčích zájmů jednotlivých zemí a regionů, uvádí ve svém komentáři analytik rizik společnosti Bibby Financial Services Ondřej Makeš.

Společná měna je logickým krokem v evropské integraci. K výhodám přijetí eura nespochybnitelně patří, že českým podnikům by se v krátkém horizontu snížily transakční náklady. Exportně zaměřené firmy by se nemusely zajišťovat proti změně kurzu a prostředí by pro ně z tohoto pohledu bylo předvídatelnější.

Z hlediska konkurenceschopnosti by v prvních letech mohlo mít přijetí společné měny skutečně pozitivní dopad. Klíčovou roli by pochopitelně hrála volba hodnoty měnového kurzu k datu vstupu do eurozóny. Avšak v delším období by společná měna mohla konkurenceschopnost českých podniků naopak zhoršit. Záleželo by totiž především na prosperitě a měnové politice eurozóny jako celku s velmi omezenými možnostmi, jak by Česko mohlo tento vývoj ovlivnit.

Integraci brání jazyková bariéra i nízká ochota stěhovat se za prací

V diskuzi o vstupu Česka do eurozóny je nutné říct, že dnes ani v nejbližších letech nejsou splněny základní předpoklady integrace, které by zajistily převahu výhod společné měny nad jejími nevýhodami.

V první řadě se jedná o nedostatečnou vzájemnou integraci většiny zemí EU z hlediska volného pohybu práce, osob a kapitálu, což je jedním ze zásadních předpokladů dlouhodobé prosperity celého území se společnou měnou. A jen velmi těžko pak lze dosáhnout dalšího stupně ekonomické integrace – společné měny

Pro názorný příklad nemusíme chodit daleko. Stačí se podívat na dlouhodobě nízkou ochotu obyvatel stěhovat se za prací, a to i pouze v rámci českých regionů. Rozdíly ve výšce mezd a míře nezaměstnanosti jen napříč naší zemí jsou přitom exemplární. Tuto ochotu si můžeme porovnat s mobilitou práce v USA, kde je tento předpoklad pro společnou měnu splněn násobně více. Nelze podceňovat ani vliv jazykové bariéry, jež je v evropském prostoru jednou z dalších překážek znevýhodňujících mobilitu obyvatel za prací.

Dalším příkladem jsou výrazné odlišnosti jednotlivých zemí eurozóny z hlediska samotné struktury ekonomiky. Z toho vyplývá těžké hledání společných priorit v měnové politice. Německo jako průmyslová velmoc bude mít na řízení kurzu měny patrně jiný pohled než turistické země jihu.

Namísto integrace směřuje eurozóna k dalšímu štěpení

Působení výše uvedených zásadních odlišností a překážek by bylo možné zmírnit dluhovou unií s

výrazným posílením společného rozpočtu zemí eurozóny. Dále pak nastavením spravedlivých a transparentních transferových plateb od bohatších zemí směrem k chudším. Tyto mechanismy v současnosti v integraci chybějí, neboť k nim chybí politická vůle. Tím je však rychlost sjednocování omezována a tyto chybějící kroky budou v následujících letech naopak zapříčiňovat další štěpení eurozóny, o němž jsme v posledních letech často slýchali, viz například pojem dvourychlostní eurozóna.

Měna euro může v Česku za současné situace stavu eurozóny dlouhodobě fungovat pouze za podmínek takzvaného „příznivého počasí“, tedy stabilního ekonomického prostředí. Jelikož si lze jen těžko představit prosperitu korporátní sféry bez prosperity celého státu, v období budoucích 5 i více let rizika společné měny rozhodně převažují.

<https://www.dychame.cz/komentar-prijeti-eura-cesku-prospeje-jen-za-prizniveho-pocasi-za-soucasneh-o-stavu-ekonomicke-integrace-prevazuji-nevyhody>